ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 182. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 27-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1975 No. 182. VOL. LXXXII.

ПРЕДСТАВНИКИ УНС ВЗЯЛИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У КОНҐРЕСІ БРАТСЬКИХ СОЮЗІВ

Сінсіннаті, О. — „Фратерналізм робить різницю" — було гаслом і темою 89-ої річної сесії Крайового Братського Конґресу Америки, яка відбулася тут від неділі до середи, 21-24 вересня, в готелі Недерленд-Гілтон та в якій взяло участь 449 делеґатів із 99-ох братських союзів. Український Народний Союз репрезентували його головний предсідник Йосип Лисогір, головний касир мґр Уляна Дячук і головний радний проф. Тарас Шмаґала. Український Робітничий Союз репрезентував його головний касир Едвард Попіль. Господарем цьогорічної сесії був Братський Конґрес стейту Огайо, який очолює відома активістка УНСоюзу, п-і Марія Бобечко. Минулого року п-і М. Бобечко стала першою українкою обраною на цей пост.

Відкриваючи сесію в понеділок, 22 вересня, вона відмітила великий вклад етнічних братських союзів в поширенні ідеалів фратерналізму в ЗСА та вказала на УНСоюз — „організацію, до якої належить чотири покоління моєї родини" — як одну із таких братських установ, які служать своїй громаді, свойому народові та країні свого поселення.

Програму сесії виповнили звіти уступаючої управи, очолюваної Генрі Ф. Швайґом (Лютеранський Союз Допомоги), ряд семінарів і доповідей про правні аспекти братського руху, організацію членства та активність в суспільстві. Про участь братських організацій у відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности говорив головний предсідник УНСоюзу Й. Лисогір, підкреслюючи конечність більшої кількости програм, спонзорованих братськими організаціями навколо тем, в центрі яких був би Американський прапор — від років символ фратерналізму.

В результаті голосування під час кінцевої сесії з'їзду, делеґати обрали нову управу, що її очолює д-р Джон Ґріффін, головний лікар Союзу Лицарів Колюмба.

Як і кожного року, сесію попередив в неділю мистецький концерт, в програмі якого виступала українська танцювальна група „Молодь України" з Піттсбурґу, під мистецьким керівництвом пані Люби Гутковської. 20-членну групу, яка репрезентувала УНСоюз, приявні нагороджували довготривалими оплесками за виконання кількох українських народних танків.

МИХАЙЛО ЄРЕМІЇВ, СЕКРЕТАР ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, ДЕРЖАВНИЙ МУЖ, ДІЯЧ І ЖУРНАЛІСТ, ПОМЕР У ЖЕНЕВІ

Сп. п. Михайло Єреміїв

Женева, Швайцарія. — У вівторок, 16-го вересня, помер тут на 87-му році життя, колишній секретар Української Центральної Ради, видатний державний муж, суспільно - громадський діяч і журналіст, довголітній дописувач до „Свободи", св.п. Михайло Єреміїв, сеньйор невеличкої української громади у Швайцарії, в якій Покійний прожив 46 років — інформує Олександер Сірий з Берну, від Управи Об'єднання Українців у Швайцарії. Не пройшов ще один рік, як „Свобода" інформувала про цього видатного українського діяча та його відвідини в редакції 5-го листопада 1974, в товаристві його дочки Наталії з Парижу з нагоди його відвідин та виступів в Америці і Канаді.

Св. п. М. Єреміїв виїхав з України в 1919 р., діставши назначення на секретаря місії Української Народної Республіки в Римі. В роках 1924-1927 він був доцентом Української Господарської Академії у Подебрадах в Чехо-Словаваччині. Активним журналістом став з 1908 року, в 1917-1918 рр. редаґував „Вісті Центральної Ради", та був членом редакційної колеґії щоденника „Робітнича газета". По переїзді до Швайцарії, він у Женеві зорганізував в 1936 р. інформаційну службу „Офінор", видаючи французькою мовою тієї ж назви бюлетень. „Офінор" був закритий в 1944 р. на безпосередню вимогу совєтського уряду. Публікував статті у швайцарській і французькій пресі. Михайло Єреміїв був цим, хто публічно вперше подав до відома на всенародніх зборах в Києві III Універсал, яким проголошено Українську Народну Республіку.

Зі смертю св.п. Михайло Єреміїва велика українська діяспора, як і український народ втратили свого відданого, ідейного працівника, одного із небагатьох уже залишених при житті активних творців Української Держави, Української Народної Республіки.

„НЮ ЙОРК ТАЙМС" ПОДАЄ, СОРЕЗ ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТКИ ПРО ЗАКОРДОННУ ДОПОМОГУ ПОРТУГАЛЬСЬКИМ ПАРТІЯМ

Лісбона, Португалія. — Лідер Соціялістичної партії Португалії Маріо Сорез гостро заперечив пресове повідомлення, що ніби то Соціялістична партія мала одержати від ЗСА мільйони долярів на свою діяльність, передані їй через американську розвідчу службу Сі-Ай-Ей. Ройтерс інформує з Парижу, що Маріо Сорез, виступаючи тут на телевізійнім інтерв'ю, назвав ці поголоски „пресовою спекуляцією". Покликуючись на звідомлення щоденника „Ню Йорк Таймс", в якому говориться, що Сі-Ай-Ей пересилала мільйони долярів допомоги португальським соціялістам через соціялістичні партії Західньої Европи, кореспонденти намагалися одержати підтвердження цієї вістки з „першої руки", але Сорез відповів: „Ми ніколи не одержували такої допомоги, а тимбільше від З'єднаних Стейтів Америки, і це повинно бути ясне для всіх".

„Ню Йорк Таймс" у виданні з 25-го вересня широко інформував на підставі офіційних джерел з Вашинґтону, що З'єднані Стейти Америки, Совєтський Союз і Китайська Народна Республіка мільйонами долярів і зброєю піддержують різні політичні сили в Португалії і Анголі в боротьбі за контролю Середземного моря та за впливи в Центральній Африці. „Спершу Москва, а опісля Вашинґтон – твердять ці джерела – заповняли скрині своїх приятелів в Португалії грішми і зброєю в той саме час, коли президент Форд і лідер комуністичної партії СССР Брежнєв підписували зобов'язання в Гельсінках не втручуватися у внутрішні справи інших европейських країн" — сказано в повідомленні „Ню Йорк Таймсу". Допомоговою акцією ЗСА Соціялістичній партії в Португалії займається — сказано в повідомленні — Центральна Розвідча Аґенція за згодою президента Форда та кількох конгресових комісій. Як відомо, ситуація в Португалії дещо устабілізувалася минулого тижня після створення нового уряду, який включає членів Соціялістичної партії. СССР і його сателітні держави, твердять джерела, допомагають зброєю і грішми прокомуністичним силам в Португалії і Анголі ще від квітня минулого року. Китайська Народна Республіка вдержує 200 військових дорадників в Заїре, які піддержують один з двох визвольних рухів, що рівнож користає з допомоги ЗСА. В цій скомплікованій ситуації Державний Департамент ЗСА старається вдержати добрі відносини із президентом Заїре Мобуту та збільшити допомогу цій державі з 20 до 60 мільйонів долярів річно.

Збройна і грошева допомога СССР на багато більша, як ЗСА, твердять джерела у Вашинґтоні, особливо у випадку Анголі, де т. зв. Народний рух за звільнення Анголі піддержуваний всеціло Москвою, майже вповні контролює цією країною, яка має проголосити свою незалежність вже 11 листопада. Народний Рух в Анголі вивінуваний совєтською зброєю, яку СССР і його сателіти доставили кількома транспортами ще минулої весни. Джерела у Вашинґтоні передбачують, що піддержуваний СССР рух в Анголі здобуде повну перемогу — інформував „Ню Йорк Таймс".

ВАСИЛЬ СТУС РОЗПОВІДАЄ ПРО СВОЄ СЛІДСТВО І СУД НАД НИМ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР) — З СССР продістався на Захід самвидавний документ про слідство і суд Василя Стуса з його власними доповненнями. В. Стус, поет і літературний критик, народжений 1938 року у Винницькій області, закінчив Донецький педагогічний інститут, згодом навчався в Київському університеті; був активним учасником руху опору в Україні. Заарештований в січні 1972 р.; у вересні того ж року засуджений на п'ять років концтаборів суворого режиму і три роки заслання, перебуває тепер в Мордовському таборі.

У вироку В. Стуса пишеться м.ін. так:

„Матеріялами попереднього і судового слідства колеґія встановила: підсудний Стус, проживаючи в місті Києві, на ґрунті антисовєтських переконань і незадоволення існуючим в СССР державним і суспільним ладом, з метою підриву і ослаблення совєтської влади, починаючи з 1963 року і до дня арешту — січня 1972 року — систематично виготовляв, зберігав і розповсюджував антисовєтські наклепницькі документи, ща паплюжили совєтський і суспільний лад, а таком займався антисовєтською агітацією в усній формі.

Так, за період 1963-72 років написав і зберігав у себе на квартирі до дня арешту 14 віршів...

В 1965-72 р. написав 10 документів антисовєтського наклепницького змісту, в тому числі два листи, що починаються словами „Шановний Петре Юхимовичу", рукописи „Привид бродить по Европі", „Ми живемо в дуже цікаву епоху", „Ми живемо в час парадоксів", „Франція — це я", „Відвідини — лекція на заводі", „Це існування є злочином", „Існує тільки дві форми", „Якийсь киянин".

У цих наклепницьких документах паплюжаться соціялістичні завоювання в нашій країні, зводиться злісний наклеп на радянську демократію і гарантовану конституцією недоторканість особи, на національну політику нашої держави, робляться спроби „довести" неможливість побудови комуністичного суспільства в Радянському Союзі. Згадані антирадянські наклепницькі документи Стус зберігав у себе до дня їх вилучення під час обшуків 12 січня і 4 лютого 1972 року. 28 липня 1970 року Стус написав листа ворожого змісту, використавши при цьому раніше складений ним текст „Привид бродить по Европі", адресувавши його до ЦК КПУ і КДБ УРСР."

Далі Стусові закинули те, що він виступав в обороні Валентина Мороза, що брав участь у Громадському комітеті захисту Ніни Строкатої, що зберігав у себе есей Івана Дзюби п.н. „Інтернаціоналізм чи русифікація?" та ін.

Про своє слідство і суд Василь Стус пише:

„Під час слідства написав чимало своїх і переклав понад 100 віршів Гете. Відмовившись від адвоката, вимагав юридичної літератури, аби підготуватися до свого захисту. Мені не дали нічого, навіть кодексу. На суді заявив протест проти закритого суду, вимагав літературних експертів, відмовився від силоміць накинутого мені адвоката. Але його залишили таки — допомагати судді Дишелю, що дозволяв собі нецензурні лайки на адресу свідка І. Калиниченка, який давав невигідні для катів свідчення; грубо лаяв він і Селезненка, в якому заговорила порядність, оглушена страхом. Згадую і за те, як начальник слідчого ізолятора Сапожніков матюкався як швець, і бив мене кулаками за те, що я крикнув на коридорі тюрми, коли мене волокли в божевільню Києва 5 травня. Я гукнув „Василя Стуса мають везти в божевільню в Павлівську лікарню". Причина ж була та, що я не давав ніяких свідчень, а слідчих - кагебістів назвав „псами сталінськими". Абсолютно берїівська атмосфера тримання в тюрмі, хіба, що не б'ють. Що ж до суду — то це брутальний самосуд, на якому не хочеться і рота розтулити до катів. „Прошу дати наукове визначення терміну „антирадянський", вимагав я в суді. Суддя ж усміхався і мовчав. Бо що він міг сказати?"

— * —

Повний текст вироку і коментарів Стуса буде надрукований в журналі „Сучасність" і щоденнику „Свобода".

Конґресменка Фенвік видужує після операції

Морріставн, Н. Дж. – Конґресменка Міллісент Фенвік, республіканка з Ню Джерзі, яка минулого вівтірка, 23-го вересня, перейшла малу операцію вставлення серцевого „пейсмейкера", знаходиться в дорозі до повного видужання та вже з початком наступного тижня повинна зайняти своє місце в Палаті Репрезентантів у Вашінґтоні — інформує місцевий Комітет Оборони Валентина Мороза. Як відомо, конґресменка М. Фенвік виступала кількакратно цього року в обороні політичних в'язнів в СССР, зокрема в обороні Валентина Мороза, стараючися відвідати його у Владімірській тюрмі під час візити в СССР. Українська громада має всі та ще й додаткові причини, щоб короткою телеграмою чи листом побажати конґресменці Фенвік повного і швидкого видужання, пишучи на адресу: House of Representatives, U. S. Congress, Washington, D. C. 20515.

Конґресменка Міллісент Фенвік

Померла св. п. Ірина Павликовська

В останній хвилині, як це число „Свободи" вже мало друкуватись на пресі, з Едмонтону, Канада, наспіла сумна вістка, що там у четвер, 25-го вересня, померла на 75-му році життя св. п. Ірина з Макухів Павликовська, одна з найвидатніших наших, раніше в Західній Україні і опісля в діяспорі, суспільно-громадських, жіночих і політичних діячок. Похорон заповіджено на понеділок, 29-го вересня, на місцевий цвинтар, звідки опісля тлінні останки будуть перевезені і положені на вічний спочинок у крипті св. Софії в Римі, побіч її покійного чоловіка, св. п. сенатора Юліяна Павликовського.

Президент Форд таки обмежить кількість поїздок

Вашінґтон. — Хоча протягом останніх кількох днів речники Білого Дому і сам президент Форд кількакратно заявляли, що Президент далі відбуватиме всі запляновані покорожі по різних містах і стейтах, не зважаючи на те, що в Сан Франсіско та в Сакраменто були замахи на його життя, то в четвер, 25 вересня, пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен заявив, що деякі із заплянованих поїздок таки не відбудуться. Нессен відмовився поінформувати котрі із поїздок Президента не відбудуться, як також додав, що не тільки питання безпеки є причиною зміни в плянах президента Форда.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ЗВІЛЬНИВ 114 НАЦІОНАЛІСТІВ

Гонконґ. — Китайська пресова аґенція „Сінгуа" поінформувала, що уряд Китайської Народної Республіки помилував і звільнив з ув'язнення 114 китайських націоналістів, які в різних роках були переловлені на нібто шпигунській роботі в користь уряду на Тайвані (Формозі). В інформації говориться, що в періоді між 1962-1965 рр. націоналісти пробували кілька разів висадитись на суходіл Китаю для провадження підпільної роботи, але вони в більшості були переловлені і арештовані. Тайванське міністерство оборони призналося, що в одному тільки 1964-му році воно втратило 273 особи, які пробували, висадившись на берег Китаю, вести якунебудь акцію проти червоного Китаю. Від 1965 р. майже не зареєстровано жадної висадки, але, за твердженням поліційних чинників КНР, Тайван посилає тепер тайних аґентів із завданням збирати військові таємниці. Китайська аґенція при тому відмічує, що звільнені „покаялись і признались до вини супроти китайського народу". Вони можуть виїхати на Тайван, якщо цього бажатимуть, але більшість з них стали громадянами КНР і вирішили залишитись в Китаю. Західня преса, коментуючи останню амнестію китайців каже, що Тайван ледви чи прийнявби „розкаяних" поворотців, бо в минулому серед них було багато аґентів КНР.

Відбулись річні наради АЦЕН-у

Ню Йорк, Н.Й. — Асамблея Поневолених-Европейських Народів (АЦЕН) до якої входять поневолені Москвою народи-сателіти: — Польща, Мадярщина, Румунія, Чехо-Словаччина і Болгарія та Литва, Латвія і Естонія — відбула у другій половині серпня свої річні наради, на яких дотогочасний президент цієї Асамблеї, Стефан Корбонський та інші екзекутивні урядовці звітували перед зібраними. Зокрема основно обговорено справи Тижня Поневолених Народів в ЗСА в 1975 р., проблеми Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва та зроблено деякі висновки з політичної діяльности Асамблеї. Відносно першої справи стверджено, що заходами АЦЕН-у та інших центральних організацій з-поміж поневолених народів, президент Джералд Форд проголосив Тиждень Поневолених Націй окремою проклямацією, 8 губернаторів стейтів рівнож підписали такі проклямації, а в Конґресі ЗСА 17 сенаторів і 47 конґресменів забрали голос в окремій дискусії з приводу цього відзначення. У справі Конференції в Гельсінках між іншим стверджено, що хоч Конференція й затвердила дотеперішній статус кво в Европі, отже совєтські завоювання, то однак постанови, які відносяться до поневолених народів, і ствердження, що кожний нарід має право бути незалежним і самостійним, дає можливість вести дальшу боротьбу якраз за здійснення цих принципів.

Наради затвердили по пості президента АЦЕН-у Стефана Корбонського, на його заступника вибрано проф. Броніюса Неміцкаса (литовець), Фелікса Галомського на генерального секретаря і Мірона Бутарію (румун) на скарбника.

Молодь Українського Села в Глен Спей організується

Глен Спей, Н. Й. (д-р Маркіян Клюфас). — Голова Громадської Ради в Українському Селі в Глен Спей і міський радний інж. А. Осадца скликав минулої неділі до залі церкви св. Володимира сходини молоді місцевого Українського Села, на які з'явилося 40 осіб. Створено Ініціятивний Комітет, який очолив Ігор Раковський, мол., та до якого ввійшли: Роман Куць, Володимир Пітьо, Борис Татунчак, Христина Боднар, Ярко Кіндрачук і Ю. Раковський. Завданням Комітету Молоді є брати активну участь в церковному і громадському житті цього Села. Зв'язковим між молодечим і громадським комітетом обрано Ігоря Раковського мол.; його теж на загальних зборах церковного комітету обрано другим містоголовою. Зорґанізування молоді, включення її до праці в громадсько-церковному житті дає запоруку, що життя в Українському Селі ще більше пожвавиться.

Конґрес і Президент дійшли до компромісу щодо енерґетичної проблеми

Вашінґтон. — У четвер, 25 вересня, чільні законодавці з обох партій відбули нараду з президентом Джералдом Фордом, під час якої погодилися на компроміс щодо тимчасового відновлення урядової контролі над цінами нафтових продуктів принаймні до 15 листопада ц.р. Як відомо, ця контроля була знесена 1-го вересня. Від тепер до половини листопада Конґрес і Білий Дім старатимуться виготовити плян на довшу мету щодо розв'язки енерґетичної проблеми. Становища обох сторін наразі цілком протилежні, бо Президент хоче ступнево зовсім знести урядову контролю над цінами американської нафти, твердячи, що знесення контролі заохотить американські нафтові фірми збільшити свою продукцію, що мало б причинитися до більшої незалежности ЗСА від інших країн щодо постачання пального, а контрольований демократами Конґрес вважає, що знесення урядової контролі може погіршити інфляцію та збільшити кількість безробітних. Таким чином, полагодити ці розбіжности в поглядах буде тяжко, але принаймні до 15-го листопада не буде раптових підвищок в цінах нафтових продуктів. Деякі підвишки все одно можуть заіснувати, не зважаючи на тимчасовий компроміс між Конґресом і Білим Домом, бо Організація країн-експортерів нафти, яка сама тепер відбуває наради у Відні, може підвищити ціни на нафтову ропу, а ЗСА імпортують 40 відсотків нафти.

Лідер НАТО критикує СССР за недодержання Гельсінської Декларації

Копенгаґен, Данія. — Д-р Джозеф Лунс, генеральний секретар Організації Північно-Атлантійського Договору (НАТО) у четвер, 25 вересня, закинув Совєтському Союзові, що той не додержується постанов Декларації Европейської Конференції для справ безпеки й співробітництва, підписаної недавно 35-ма державами в Гельсінках. Свою критику СССР д-р Лунс висловив під час відкриття 21-ої сесії Асамблеї НАТО, заявляючи, що Москва продовжує наголошувати міжнародну ідеологічну боротьбу, а також продовжує обмежувати людські права в Совєтському Союзі. Гельсінська Декларація містить постанови про „вільнішу виміну ідеями, інформаціями та людьми", як також передбачає знесення перешкод для об'єднання родин, члени яких опинилися в інших державах. Як уже інформовано, в цих нарадах Асамблеї ОН бере участь сенатор Павло Юзик, як член делеґації канадського парляменту. Це вже втретє сен. Юзик є членом канадської делеґації на нарадах Асамблеї ОН. На минулорічних нарадах в Лондоні його обрано до політичної комісії і комісії для справ освіти, культури та інформації.

Українські танцюристи з Асторії виступали на телевізії

Ню Йорк, Н.Й. — Група українських танцюристів, які є членами ансамблю під керівництвом пані Ілейн Оприско, виступила в четвер, 18 вересня, на місцевій телевізійній станції WNEW - TV (канал ч. 5) під час денної програми, що нею кермує Біл Баґґс. Танцюристи, у віці від 7 до 12 років, виступили в народних строях і виконали один український народний танок на площі перед будинком телевізійної станції, звідки передається частини цієї щоденної програми. В короткому інтерв'ю з Б. Баґґсом, Петро Оприско розповів, що 40-членну групу танцюристів започаткувала 35 років тому його мати, п-ні І. Оприско, і що вона є керівником групи по сьогоднішній день. Виступ групи на телевізії відбувся старанням Об'єднаного Комітету Американсько - Українських Організацій Ню Йорку.

ІВАН МАНИЛО-ДНІПРЯК ВИДУЖУЄ ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ

Міллвілл, Н. Дж. — Іван Манило-Дніпряк, відомий наш поет-сатирик, уже другий тиждень перебуває в лікарні після операції пропуклини та поступово приходить до здоров'я. Після операції було деяке ускладнення і тому його задержано в лікарні дещо довше.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За використання нагод

Роберт Майнер, колишній губернатор Ню Джерзі, промовляючи свого часу на одній з українських імпрез, твердив, що Америка була колись і залишається сьогодні „країною необмежених можливостей", з тією тільки різницею, що тепер треба мати відповідну підготову для використання тих можливостей.

Уже століття історії українських поселенців у цій „країні необмежених можливостей" занотувала деякі — можна б сказати — клясичні приклади використання цих можливостей також українцями. Згадати б власне для прикладу покійного вже Володимира Джуса, який із слюсарського помічника виріс в індустріяліста - мультімільйонера. Проте, цих прикладів — у порівнянні з особами інших етнічних походжень — аж надто мало, щоб ними можна було потверджувати американські можливості. Ще навіть до Другої світової війни українці в Америці, поза кількома професіоналістами та індустріялістами, майже не виходили поза формана в чужому та поза „ґросерню" чи ресторан у власному підприємстві.

Незрівняно поліпшилася ця ситуація після Другої світової війни та масового приїзду до Америки нових наших поселенців. Їхні імена сьогодні можна подибати вже між тими, що займають передові і найбільш відповідальні пости в торговельних, фінансових та інших підприємствах, вони є в академічному світі, в технології, у війську, в спорті. Очевидно, що свої успіхи вони завдячують власне тій підготованості до використання американських можливостей, про які говорив губернатор Майнер, та своїм особистим спосібностям і проворності.

Чи не єдиною ділянкою, в якій українці найменше використали американські можливості, є американське політичне життя, від міської адміністрації починаючи, а на федеральному уряді кінчаючи. Це відноситься головно до виборчих постів, бо наших фахівців - професіоналістів можна подибати також на заавансованих урядових постах.

Це вже справді крайня пора, щоб українські імена писалися між федеральними, стейтовими і повітовими та міськими обранцями народу, щоб ми нарешті таки справді „встали і були пораховані", як співгромадяни і співвласники цієї країни. Крайня пора, щоб ми мали сильні українські Організації - клюби в обох великих партіях, Демократичній і Республіканській, на крайовій, стейтовій та повітовій і міській базі, нам треба максимально збільшити нашу активність під час кожночасних виборів, треба зробити все можливе, щоб стати дійсним „фактором" в американській політиці.

Тепер, під час святкувань 200-ліття Американської Незалежности та поступово розгортаної підготови до президентських виборів в наступному році, багато всіляких нагод — можна б сказати — самі напрошуються. Використаймо їх!

Ще одна капітуляція

Минулої середи міністри закордонних справ держав, які належать до Організації Договору Південно - Східньої Азії (СЕАТО), рішили, що з уваги на „змінену ситуацію" в тій частині світу, ця організація повинна ступнево самоліквідуватися. Ця самоліквідація має бути завершена протягом наступних двох років і є нічим іншим, як черговою капітуляцією вільного світу перед комуністами.

Пропозиція зліквідувати СЕАТО вийшла від Тайлянду та Філіппін, які після встановлення комуністичних режимів в Південному В'єтнамі та Камбоджі почали говорити про „потребу перевірки міжнародних договорів", бо боялися, що продовжування ними одвертої антикомуністичної політики може „дратувати" китайських, совєтських, в'єтнамських і камбоджських комуністів. Тайлянд і Філіппіни наївно надіються, що формальна ліквідація СЕАТО „заспокоїть" їхніх комуністичних сусідів та що ці сусіди залишать їх в спокою. Інші члени СЕАТО: ЗСА, Великобританія, Австралія та Нова Зеляндія правдоподібно погодилися на пропозицію Філіппін і Тайлянду, бо якщо ці дві азійські держави самочинно рішили б виступити з СЕАТО, то цей міжнародний оборонний бльок, послаблений вже раніше неактивністю двох інших членів, Франції і Пакістану, був би послаблений до такої міри, що став би фактично неефективним. Отже, рішення міністрів закордонних справ самозліквідувати СЕАТО в дійсності є тільки завершенням вже довшетривалого процесу капітуляції вільного світу перед комуністами на тому обширі.

Тайлянд і Філіппіни можуть незабаром пожалувати, що висунули пропозицію ліквідувати цю міжнародну оборонну організацію, бо в той час, коли вони наївно надіються, що ліквідація СЕАТО „заспокоїть" їхніх комуністичних сусідів, західні розвідчі служби повідомляють, що комуністичний В'єтнам і Камбоджа почали інтенсивно посилати своїх агентів, а навіть цілі партизанські загони до ряду азійських країн для розгорнення там підривних акцій. Зокрема такі акції помітні вже в Тайлянді та Малайзії і їх підтримують Совєтський Союз та червоний Китай.

В тому часі, коли комуністи продовжують здійснювати „теорію доміно", що рівнозначна з комуністичним заволодінням вільними ще країнами, тоді самі азійські держави вимагають ліквідації СЕАТО та заставляють Америку й інших членів цієї оборонної організації погодитися на нову капітуляцію перед комуністами.

Патриша Герст сама собі суперечить

Сан Франціско. — Хоча у вівторок, 23 вересня, недавно арештована працівниками Еф-Бі-Ай Патриша Герст представила судові заяву, в якій твердила, що після її схоплення членами т.зв. „Симбіоністської визвольної армії" в лютому 1974 року терористи фізично знущалися над нею, держали її кілька днів зв'язаною в шафі, правдоподібно давали їй наркотики, а опісля змусили брати участь в нападі на банк, як також твердила, що вона добровільно не прилучилася до терористів, то існують докази, які заперечують ці заяви Патриші Герст. Під час розмови з приятелькою із шкільних літ, яка минулої суботи відвідала Патришу в тюрмі, Патриша сказала, що вона вважає себе „жінкою - революціонером" та що її теперішні політичні погляди дуже відмінні від тих, які вона мала перед її схопленням.

І. Вовчук

ЗЕРНО Й ПОЛІТИКА

I

З середини літа почавши, американська преса чимало уваги приділяє торгівлі зерном з СССР, торговельні операції стали політичними. Американські фармери зберуть у цьому році рекордовий урожай, біля 250 мільйонів тонн зерна. За вересневою оцінкою фахівців буде зібрано: 5,69 більйонів бушлів кукурудзи; 2,136 більйона бушлів пшениці і 1,44 більйона бушлів сої (в бушелі — 60 фунтів пшениці). Люди звикли, що в нормальному економічному житті великий урожай приносить зниження цін на продукти сільського господарства. А за „детантівської" політики сталося інакше: урожай великий, а ціни зросли.

За статистичними даними в першій половині серпня на внутрішньому американському ринкові ціни на борошно піднеслися більше як на 20 відсотків, на пшеницю — на 30 відсотків, на сою біля 20 відс. Підвищення цін співпало з широко розгорнутими закупами зерна для СССР через складання умов з зерно - торговельними фірмами. В липні, як почалися жнива на південних просторах СССР, московські фахівці почали приспішено потихеньку р о зв'язувати проблему неврожаю в імперському комплексі СССР, закуповуючи зерно в капіталістичних країнах. В ЗСА „на пні" закуплено 10 мільйонів тонн зерна, в Канаді 5 мільйонів. На більше в Канаді немає виглядів. Зерноторговельним компаніям Москва заявила, що хочуть придбати не менше як досі куплено зерна. За минулий місяць торговельне міністерство СССР либонь заготовило в Австралії і Арґентіні біля 2,5 мільйона тонн. Але це далеко не вистачає для задоволення всіх потреб СССР.

Коли на ринкові з'являється такий покупець з велетенським попитом на збіжжя, ціни на нього підносяться. Міністер сільського господарства ЗСА Ерл Батц, даючи пояснення про торгівлю зерном з СССР, заявив було, що можна сподіватись підвищення цін на харчові продукти до 6-8 відсотків, а дехто із знавців ринкових відносин твердить, що ціни підскочать до 10 і більше відсотків. І все тільки від „детантівського" союзу великого торговельного бизнесу з московським Політбюро — всесвітніми „акулами" московського большевизму.

В розпалі торгівлі непередбачено застрайкували ті, що мали ладувати зерно на кораблі для СССР. Американські вантажники відмовились вантажити продане СССР зерно, доки уряд ЗСА не видасть ґарантій, що ця торгівля, так дуже потрібна кланові брежнєвського владування, не відіб'ється на рівневі життя американського споживача. Під натиском суспільної опінії, а головно під тиском керівництва робітничих юній, уряд заявив, що припинить дальший продаж американського зерна урядові СССР, доки не встановить точних розмірів урожаю в ЗСА і не з'ясує, який же недорід на безмежних родючих просторах Совєтського Союзу.

Дев'ятого серпня ц. р. „Ню Йорк Таймс" опублікував повідомлення з Москви про повернення урядової делеґації міністерства сільського господарства ЗСА, яка протягом 19 днів досліджувала стан урожаю в цілинних просторах СССР. Московський уряд перечулений на пункті „втручання у внутрішні справи" імперії, не дозволяє будь - якого вгляду на територію большевицького царства, в яке силою включено 15 національних республік. А цим разом погодився на вимогу американського міністерства сільського господарства оглянути „неврожайний клімат", який спричиняє централізовано - плянова система московського соціялізму. Видно, дуже потребує Політбюро американського збіжжя!

Цілинні простори, які оглянула американська комісія, дуже великі більші як ціла Західня Европа. Облетівши їх, дивлячись на показуване організаторами обслідування, слухаючи говореного ними, фахівці з американського міністерства сільського господарства подали цифру сподіваного врожаю в СССР — 185 мільйонів тонн. Мабуть, керувались вимогами політики відпруження, тобто детанту, дивлячись на те, що показували, і слухаючи говореного. А організатори перевірки уміють урядживати показухи.

***

На 11-ій конференції юнійних об'єднань в Піттсбурзі президент Американської Федерації Праці Джордж Міні заявив, що президент Форд запевнив його, що змінить дотеперішні умови торгівлі зерном з СССР. За новими умовами торгівля зерном має бути устабілізована і спланована на довший час, з тим, що при перевозі зерна до СССР будуть більше використані американські торговельні фльоти. А це, очевидно, значно піднесе витрати на купівлю зерна. Звертаючись до 400 делеґатів юній, Джордж Міні заявив, що пора визбутися „помилкової політики у відпруженні і не робити однобічних поступок".

Пригадавши, як керівництво СССР, використовуючи нафтові труднощі в світі, збільшило ціни на нафту з СССР на світовому ринкові, Джордж Міні заявив: „Чи не повинні ми сказати їм, як ви робите з вашою нафтою, так ми робитимемо з нашим зерном". А щоб охоронити інтереси американських споживачів і фармерів, треба, щоб переговори про продаж зерна країні, де всім відає всевладна партія, як уряд держави, вели не самі приватні фірми, а й представники Уряду ЗСА. Подібно, як водиться в Канаді, де переговори ведуться між обома урядами.

Після тимчасового ембарґо Президента на вивіз зерна до СССР, до Москви виїхала урядова делеґація, яка почала переговори про довготривале погодження на продаж зерна, яке б реґулювало плянове постачання американського зерна до СССР. В повідомленні московського кореспондента „Ню Йорк Таймс" про урядові переговори говориться, що американські агрикультурні фахівці встановили, що цьогорічний урожай буде ще більший як 175 мільйонів тонн, замість сподіваних 215,7 мільйона тонн.

За останніми повідомленнями після п'ятиденних переговорів, що велися в Москві, дійшли до довготермінового порозуміння, яке реґулюватиме продаж американського зерна СССР на довший час і умови достави його. Порозуміння взаємозобов'язуюче: ним передбачено еквівалентний продаж совєтської нафти до ЗСА за зерно, що купуватиме СССР. За видобуттям нафти СССР либонь вибився на 1. місце в світі. Певну частину нафти продається на с в і товому ринкові, очевидно ж по ціні значно вищій, як у себе, а нарівні з арабськими цінами на нафту. За арабську нафту, після нафтового ускладнення, створеного не без участи кремлівських політиків, ЗСА платять п'ять разів, у чотири дорожче, як було перше. Так само має платити московський уряд СССР за зерно, що купуватиме в ЗСА — еквівалентно.

Американські фармери досягли рекордового врожаю завдяки ініціятиві в наполегливій праці, спираючись на науково - технічні здобутки в сільському господарстві. В большевицькому світі московського соціялізму, з його неключимим рабством, науково - технічний проґрес, — як пише кандидат філософських наук В. Лівенцов („Радянська Україна", 12-го вересня ц. р.), — будучи органічно з'єднаний з перевагами соціялістичного суспільного ладу", не допомагає розвиткові сільського господарства. Національно - політична неволя в большевицькій системі глушить і паралізує науково - технічні здобутки. Як не помпують „творчу активність" сколективізованим трудівникам на землі, відчуженим від неї, вимогами постанов „про гідну зустріч XXУ з'їзду КПСС", а діла немає. Народний соціяльний клімат рабської системи колективізму спричинює хронічні недороди і великі неврожаї, як у цьому році, вже втретє за брежнєвської п'ятирічки.

П р е с а в московському царстві мовчить про неврожай, безугаву барабанячи: „Зберемо все — без жадної втрати". Трудівники в СССР не мають знати, що большевицький уряд неспроможний задовольнити зерном потреб країни і взагалі харчування населення, тому він змушений купувати збіжжя в капіталістичних країнах. в цьогорічних звідомленнях преси про збирання врожаю відсутні цифри врожайности. В щоденних підкресленнях ентузіязму механізаторів говориться про обмолочені чи скошені комбайном гектари і лише інколи згадується про намолот з гектара. Лише вряди - годи згадується про виконання державних зобов'язань поодинокими районами, і либонь Естонська ССР, Грузинська ССР вже виконали свої повинності продажі зерна чужому „отечеству" СССР. А торік від СіАйЕй твердять, що дефіпреса була забита рапортами районів, областей, республік і навіть показових господарств про перевиконання державних зобов'язань і подяками переможцям на хлібному фронті від ЦК КПСС, особисто від Брежнєва і уряду. У вирішальному році ентузіязм трудівникам на збиранні врожаю помпується, а рапортів про успіхи майже немає.

За останніми висновками американських експертів недобір зерна винесе 40 мільйонів тонн. Розвідчі органи СіАйЕй твердять, що дефіцит збіжжя досягне не менш 50 мільйонів тонн. Ці їхні висновки, з мого погляду, є найближчі до дійсного стану з продажем в СССР цього року. У моїх розважаннях на тему „Жнива у „вирішальному році" („Свобода", 24 і 25 липня), на підставі тверджень совєтської преси, було ствержено, що „урожай у вирішальному році брежнєвської п'ятирічки ледве чи буде більший як десять років тому". А за даними ЦСУ пересічний урожай у 1966 - 1971 роках був 167,6 мільйона тонн. В цьому році він не буде кращим, хоч за останні роки значно посилено механізацію сільського господарства, збільшено значно площу під озимими посівами, що дають у півтора рази більший урожай від ярових, також значно збільшено вживання мінеральних добрив і багато інших заходів. Робилось все, щоб довести перевагу брежнєвської політики над хрущовською...

(Продовження буде)

Володимир Мацьків

РІДНА ШКОЛА І НАШІ ДІТИ

Приглядаючись до життя, творчости та розвитку різних народів, бачимо, що мабуть найбільшу ролю в тому відограла і на дальше відограє школа. Добре поставлена і розбудована школа не тільки виховує молоде покоління кожного народу, але розвиває та поширює культуру, цивілізацію, техніку, а головно національну свідомість кожного народу. Школа підготовляє ґрунт для розвитку науки, літератури та всіх родів мистецтва та усвідомляє своїх учнів в розумінні ролі усіх тих чинників культури даного народу. Школа підготовляє молоду людину до життя, праці та співжиття з іншими людьми, а також учить любити свій нарід, свою рідну мову та в разі потреби, стати в його обороні, не жаліючи навіть свого власного життя. Без школи сучасна людина ніяк не може обійтися. Те саме відноситься до кожної держави, кожного народу і кожної спільноти.

Досвід показує, що кожний нарід чи держава старається провадити своє шкільництво згідно з найновішими здобутками психології та науки взагалі, очевидно, своєю рідною мовою. Знаємо, що всі англійські діти учаться в англійських школах, французькі у французьких, німецькі в німецьких і т. д. Це ж право природи. На превеликий жаль, наші, українські діти, що живуть поза рідною землею, мусять побирати своє навчання не в своїй рідній мові, але в чужій. Небагато краще і в нашій Батьківщині, де наш відвічний ворог — силою та підступом, впроваджує свою мову і в школах і в щоденному житті нашого народу.

Тому не диво, що багато дітей нашого народу пропадає та стає погноєм для чужих, бо вони під тиском цього навчання та впливом середовища, поволі, але постійно і систематично затрачають свою окремішність, свою національну свідомість, а також розуміння відповідальности за стан свого народу. Такі люди, маючи своїх дітей, не звертають ніякої або майже ніякої уваги на те, якою дорогою підуть їх діти, з ким вони подружаться та до якої мети вони дійдуть. Чи вони стануть прикрасою свого рідного народу, чи може байдужими до нього. Вони не бачать, чи не хочуть бачити цієї денаціоналізації, яка провадить до повної загибелі всієї нашої спільноти та нашого імени.

Одним з найголовніших реальних та логічних засобів протидії цій болючій денаціоналізації нашої молоді є обов'язок посилати дітей до рідних шкіл, чи шкіл українознавства.

Правда, що ці школи, що діють лиш один день в тижні і то тоді, коли інші діти відпочивають, не завжди в силі належно протидіяти та нівелювати усі чужі впливи, які тиснуть наших дітей і молодь безперервно, не тільки в школах, але і на кожному кроці. Та все ж таки, вони дадуть багато більше, як великоміська вулиця.

Всі знаємо, що діяння ш к о л и — це д і я н н я учителів, бо який учитель — така й школа. І тут приходиться з прикрістю ствердити, що не всі наші рідні школи мають тепер відповідно підготованих вчителів, бо наші провідні чинники воліють займатися іншими справами, провадити різні дискусії на політичні теми,

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Нова метрика

На політичному перелазі в клюбі „Лис Микита" в Ню Йорку йшла дискусія на тему справді небувалого випадку, що стався в Манітобі, Канада, з одним нашим тамошнім земляком. З роду він, кажуть, називався „Антін Твердохліб", потім перехрестився на „Ентона Гардбреда" аж ось, недавно, навернувся назад до свого „тверд хлібства", або до рідної метрики, — як писала „Свобода".

Під час розмови один з тут народжених ветеранів пригадав собі подібну історію тільки навиворіть, тобто з інакшим моральним сенсом. Десь, недовго до І-ої світової війни пригалив на долині міста Ню Йорку наш „заробітковий" емігрант, що звався Іван Доміщевський. Прізвище бренить, ніби, по-шляхетському, хоч і наш земляк нічого спільного з шляхетством не мав, ані з ходачковим, чи черевичковим; він приїхав до Америки бідний - біднющ, аж синій, з трьома малими діточками на карку.

І тут зразу зустріла його невдача, саме з цього, ніби то шляхетського прізвища. Куди не пішов шукати праці, всюди йому казали: „Сорі, маєш задовге „нейм", не можемо, мовляв, „проспелувати". Скороти собі ім'я або заміни на якесь інше, тоді будемо з тобою балакати".

Зажурився наш „пан" Доміщевський не на жарт і з цієї журби - горя, зайшов, розуміється, до найближчого бару, де по третьому, або й четвертому „шалабойдику" розказав друзям - собутильникам свою біду та попросив у них поради: що йому р о б и т о н ь к и, де і як підшукати таке „Нейм", щоб роботу гимшевидше дістати?.. Аж тут обзивається один айриш, що служив колись моряком і з того часу дуже не любив води:

— Це справа проста, як обруч! — каже. — Візьми з теперішнього твого прізвища чотири перші літери і зліпи з них нове, коротке: „Д о м і"!

Отак перехрестили нашого земляка — не в церкві, а в барі, і під таким прізвищем затягнули його в реєстри, коли брав так звані „перші папери". Під цим новим іменням справді швидко знайшов працю і все, ніби, було б, ґаразд, якби не вередливі дітиська, які, прийшовши зі школи, стали коверзувати:

— Тату! — задзвоніли, — ми не любимо нашого нового „нейму"! Нам соромно! З нас діти в клясі сміються, що ми — „Домі"!

— А що воно по-нашому означає?

— А такий... дурнуватий!

Але тато і слухати не хотів про заміну „дурнуватого" прізвища на інше, краще, тим більше про повернення до старої метрики. „Як звав, так звав, аби роботу мав", — повчав своє потомство. Так помер „Домі", і так його поховали на цвинтарі „Кальварія", вічна йому пам'ять. І к е р

М. Пастернакова

КРІЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ

(Українська Жінка в суспільно-харитативній ділянці)

1

Львів 1933 р. Заля Музичного Т-ва ім. М. Лисенка вщерть заповнена публікою. Занавіса на сцені звільна розкривається. Тиша. У півсумерку, посередині сцени, на мармуровому постументі живим голубим полум'ям горить вогонь. Тишу сколихнули сильні акорди музики Шопена. За хвилину, босоніж, повільною ходою, виходять дівчатка у білих, на зразок грецьких, хітонах і під ритм музики виконують пластичні рухи. Двома кругами зупиняються біля вогню і в хореографічній картині складають „Поклін Науці". Публіка з напруженою увагою слідкує, і стоячи спонтанно оплескує виконавців, двічі викликаючи на сцену...

Так закінчено програму концерту з нагоди 30-ліття дівочої школи ім. Т. Шевченка. З цієї української виховної твердині вийшло тисячі дівчат із словами Пророка в душі „Учітеся брати мої, думайте, читайте і чужого навчайтесь, свого не цурайтесь".

Між молоденькими „жреченками" особливу увагу на себе звертала струнка чорнявка, яка з тонким відчуттям настрою і ритму музики, граціозними рухами відтворювала символічну інсценізацію молитви. Тут, і в часі лекцій я мала нагоду глибше глянути в її душу, завважуючи у неї вникливість думки, зацікавлення мистецтвом, товариську культуру у співжитті з ровесниками і вихователями. Це малий психологічний рисунок 14-літньої тоді Евгенії Пастернак. Буває що у зустрічах з людьми особливо деякі хвилини сильно закарбовуються в пам'яті та з перспективи часу, вони стають більш рельєфні, живі.

Евгенія Пастернак народжена 1919 р. в селі Фашківці, в Галичині, в родині Михайла і Марії з Оконських, Новаківських. Початкову школу почала у фашківцях, а по смерти батька виїхала до Львова. Тут закінчила дівочу виділову школу ім. Т. Шевченка і Учительську Семінарію СС. Василіянок.

Промчали роки. До мене доходили вістки, що Е. Пастернак почала самостійно працювати, зокрема живу діяльність розгорнула в поширенні мережі сезонових дитячих садків по селах в часі польових літніх робіт, на терені Тернопільщини, й Лемківщини. До цієї важливої праці брались молоді учительки не ради заробітку ні слави, а з бажання виконувати свій патріотичний обов'язок. Очевидець п. Млиглод розказував, що в початках Е. Пастернак спала в школі на столі, а хтось вранці приносив під двері хліб, масло і молоко. Побіч цілоденної праці Е. Пастернак організувала самодіяльні гуртки молоді, включалась в культурно - освітню працю читальні „Просвіти". В і д 1938 р. вона працювала управителькою школи в селі Дмухівець, а відтак в Олеську, де стала активним членом Муз. Т-ва „Боян". В тих роках воєнні дії охопили всі українські землі. Настав час використати всі можливості поширити громадську працю нести передусім моральну і матеріяльну допомогу українському населенню по селах і містах. Е. Пастернак відчувала потребу ширших обріїв праці. Її манили п е р и ф е р і ї українських земель, де населення віками страждало від насильної русифікації і польонізації з боку своїх сусідів. З доручення Українського Центрального Комітету у 1942 р. Е. Пастернак виїхала на Холмщину. Одначе, тут не найшла сприятливих умовин до задуманої праці. Тоді, з іншими такими як вона одчайдухами подалась на Підляшшя. Тих молодих людей не застрашували зловісні вістки про сваволю польської боївки, яка винищувала українське населення, розстрілювала без оскаржень і судів видатних українських діячів. Не зважаючи на це Е. Пастернак ішла далі ведена внутрішнім горінням нести допомогу народові. Спочатку зупинилась у Володаві, а відтак виїхала до Білої Підляської, де було ширше поле для праці. За свідченням особистих виказок, урядових документів з розповіді п. Мандичевського, який був головою „Допомогового Комітету", Е. Пастернак усією душею припала до сповнювання доручених їй обов'язків. Вона зразу стала референтом „Суспільної Опіки", завданням якої було нести допомогу потребуючим. Водночас вона була у проводі Торговельної Школи та керівником новозаснованих Українським Комітетом українських народних шкіл цілої Округи. Приділи, які одержував Комітет, совісно розділювались під наглядом Е. Пастернак. Вона зорганізувала бірку харчів для хворих українців в німецькому полоні. Хоч молода, вона своєю зразковою працею і інтеліґенцією здобула собі признання і пошану українського населення. У Білій Підляській був час зростання її сил аж до посвяти включно, з огляду на умовини в яких приходилось працювати. Це був період в її житті, де сучасне сплітались із завтрішнім, коли вірилось у недосяжне, вірилось у Правду. В тому часі вона одружилась з інж. Евгеном Пастернаком і вони вдвох продовжували продуктивну громадську працю.

Наступали большевики. Почалась втеча. Часова зупинка в таборах для біженців в Німеччині. А може... і думка линула на Батьківщину. І знову надія... І невмирущий дух нашого народу як завжди шукає вияву в зорганізованому житті у більших скупченнях у Ваймарі, Дрездені та інших більших містах Німеччини. Постають Допомогові комітети, освітні курси, школи, жіночі відділи при Суспільній Опіці. У всіх тих ділянках активну участь бере Е. Пастернак як член Українського Червоного Хреста у Ваймарі. Про її виступи в обороні українських „Ді-Пі" — біженців перед новоствореною і н с т и т у ц і є ю УНРА, п и ш е Улас Самчук в книжці „5 по Дванадцятій". І знову загроза, фронт наближається, люди з острахом сидять у бомбосховищах. Хвилювання, і виринає хвилюючий запит, куди далі? Вкінці „Прощай стара хвора Европо"! Ми їдемо далеко за море, їдемо до Канади з вірою у краще майбутнє українського народу. Їдемо з надією, що наші брати піонери допоможуть...

(Продовження буде)

РІДНА ШКОЛА І НАШІ ДІТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

наприклад, замість подумати про таку пекучу справу, як підготова молодих вчительських сил до їх праці над вихованням наших діти її належною дорогою, яка рим учителем — не легко. Крім загальної освіти, треба знати психологію, дидактику, методику та багато іншого, щоб добре зрозуміти кожну дитину та повестей. А знаємо, що бути добзапровадила б її до такої мети, яка потрібна нашому народові і нашій спільноті.

Великим недомаганням наших рідних шкіл є те, що вони не мають власних приміщень і в більшості мусять користатися чужими, де зустрічаються часто з великими трудноцами. І про те також немає кому подумати.

Та незалежно від всіх труднощів та недомагань, нам слід таки посилати усіх своїх дітей до рідних шкіл, бо там вони постійно чутимуть рідну мову, читатимуть рідну книжку, зживатимуться з товаришами своєї національности та мимо найгірших умовин, якщо б такі заіснували, таки одержать дещо знання з рідної історії, географії рідного краю та культури свого народу. Треба б було, щоб у всіх школах українознавства відбувалось навчання релігії рідного обряду рідною мовою, бо навчання релігії не-українською мовою, послаблює зв'язок нашої молоді зі своєю рідною Церквою, що має великий вплив на дальше життя та поведінку такого учня.

Завдання рідної школи, як бачимо, є дуже відповідальне та важливе. Тому дуже потрібно, щоб всі наші батьки належно зрозуміли цю важливу проблему та старались її розв'язати якомога найкраще. Треба, щоб батьки більше цікавилися тими справами, про які учаться їх діти в школі українознавства та в разі потреби допомагали їм, вияснюючи деякі проблеми учням, якщо вони не все належно можуть зрозуміти. Деякі діти мають труднощі при читанні своїх книжок, бо не завжди розуміють усі слова та ситуації, описані в книжці. І саме тут допомога батьківського дому необхідна.

Було б корисним, щоб усі наші батьки, що мають дітей в шкільному віці та посилають їх до рідних шкіл, брали активну участь у батьківських комітетах та знайомилися з усіми проблемами школи, учнів ва учителів, а також у найбільшій мірі старались допомогти їм. Разом можна розв'язати багато труднощів, і це буде справжня користь і для дітей і для школи.

Теж докладаймо усіх сил, щоб школи українознавства працювали і розвивались як слід ще довгі - довгі роки та допомагали зберігати нашу спільноту і наше ім'я поза рідною землею від неславного занепаду.

Пам'яті Дори з Дмоховських Левицької

(У сороковий день смерти)

Дора Дмохновська-Левицька

Майже кожного дня виповнені шпальти наших щоденників повідомленнями про смерть знаних нам осіб. В скорому часі відходять з цього світу одні за одними члени нашої політичної еміграції, не дочекавшися повороту на рідні землі. Вмирають старші, вмирають молодші, вмирають ті, що хворіли й вмирають несподівано такі люди, що ми найменше сподіємося. І саме до тих останніх належить св.п. Дора Левицька, тлінні останки якої спочили 40 днів тому на маленькому затишному цвинтарі серед Кетскільських гір в Лексінґтоні, Н.Й.

Життьовий шлях св.п. Дори Левицької був трудний, проте повний високих поривів і глибоких переживань, сповнений ідеалізмом і сильною вірою у краще майбутн .

Народилася вона в Перемишлі 29 червня 1912 р. в родині д-ра Степана і Теодори з Подлуських Дмоховських. В Перемишлі закінчила народну школу і 6 кляс гімназії, а матуру здавала вже в гімназії „Рідної Школи" у Львові, куди переселилися її батьки. У Львові закінчила теж правничі студії. Від юних літ належала до Пласту, а будучи студенткою була активним членом ОУН і брала живу участь в студентському й громадському житті. Була членом Т-ва Наукових Викладів ім. Петра Могили, Правничої Громади, Українського Студентського Спортового Клюбу (УССК). Часто брала участь у тенісових і лещетарських змаганких Ігрищах у 1935 році в их Іьрищах у 1935 зр. в Славську в Карпатах, добула перше місце в плоскому бігу на лещатах.

Не оминула її ні польська тюрма, ні польський концентраційний табір в Березі Картузькій. Перебуваючи у львівських Бриґідках, вона разом з іншими українськими в'язнями переводила 11-денну голодівку. Звільнена була з тюрми на основі загальної амнестії у зв'язку з нормалізацією, яку переводило УНДО з польським урядом. Арештована вдруге з вибухом польсько - німецької війни опинилася в Березі Картузькій, з якої вийшла разом з усіма в'язнями, коли Польща впала, а українськими землями ділилися німці з большевиками. Повернувшися пішки до Львова, який був уже під владою большевиків, вона повінчавшися із своїм нареченим, тоді студентом політехніки, тепер інженером, Володимиром Левицьким, залишила Львів і пішла на скитальщину. На першій еміграції перебували Левицькі в Сяноці, де св.п. Дора працювала в міській управі, а згодом виїхали до Берліна, де її чоловік студіював, а вона працювала в Пресовій Службі. З вибухом німецько - большевицької війни повернулися обидвоє, у двох окремих похідних групах, до Львова. Та вже у вересні 1941 р. під час масових арештів членів ОУН німецьким Ґестапом її чоловік попав в тюрму, а коли його перевезли до тюрми в Кракові, переїхала туди і сл.п. Дора, щоб мати змогу йому допомагати. І справді, коли в'язнів порозвозили по різних концентраційних таборах, а її головік попав до табору в Авшвіц, завдяки її стараниям українським в'язням у цьому таборі признали право мати свою спільну келію, що значно влегшило їм тяжкий побут в концтаборі. Коли й Краків опинився в комуністичних руках св.п. Дора переїхала вдруге до Берліна, де працювала в Арбайтсамті, а коли большевики зайняли Берлін вона переїхала до Мюнхену, де вже були її батьки. В Мюнхені получилася у 1945 р. зі своїм чоловіком, який звільнений американцями з концентраційного табору, по довгій мандрівці дістався до родини.

У 1950 р. Левицькі переїхали до ЗСА і поселилися в Чікаґо. Там працювала вона на різних місцях, а закінчивши студії бібліотекарства в Розері - коледжі, останньо була медичною бібліотекаркою в Норвезько - Американськім шпиталі. В Чікаґо була св.п. Дора членом Гетьманської Організації, брала участь у З'їздах і була в проводі цієї Організації.

Для повноти її сильветки слід ще згадати, що вона була великим знатоком українського мистецтва і колекціонувала різні мистецькі збірки, зокрема вишивки і кераміку. Була теж любителькою книжки й власницею великої і рідкісної, зокрема, української збібліотеки.

Жила св.п. Дора Левицька в Америці 25 років, проте як розказувала, не могла ніяк привикнути до американського стилю життя, не могла знайти собі такої праці, з якої була б задоволена. Тому передчасно вона і її чоловік пішли на емеритуру й переселилися в липні ц.р. до своєї хатки, побудованої, кілька років тому на високій горі в Кетскильських горах, у Лексінґтоні. Там задумали доживати віку, займаючися такою працею, яка давала б їм внутрішнє задоволення. Та інакша була воля Божа й за місяць від переїзду з Чікаґо, спочила св.п. Дора Левицька на маленькому цвинтарі в Лексінґтоні, серед гір, які завжди нагадували їй рідні Карпати.

Хай, ця згадка, в 40-вий день її смерти, який припадає саме в день її ім'янин буде замість китиці квітів на її могилу.

Марія Логаза

Мао Тсе-тунґ закликає европейців до єдности

Пекін. — В неділю, 21-го вересня, президент Китайської Народної Республіки і лідер китайських комуністів Мао Тсе-тунґ прийняв на окремій авдієнції колишнього прем'єра Великобританії і колишнього лідера Консервативної партії Едварда Гіта і відбув з ним одногодинну розмову. Несподівана розмова обидвох державних мужів викликала живе заінтересування закордонних кореспондентів, які стверджують, що Китай чимраз більше починає інтересуватися проблемами і подіями в Европі та фаворизує зокрема тих політиків, які ставляться з недовір'ям до закордонної політики Совєтського Союзу.

Зустріч Мао Тсе-тунґа з Едвардом Гітом була несподіванкою для багатьох дипломатів в Пекіні, бо бувають випадки, що Мао Тсе-тунґ не приймає на авдієнцію, з огляду на вік і здоровельний стан, навіть голів держав чи діючих прем'єрів. В часі короткої пресової конференції на летовищі, Гіт перед відлетом до Лондону заявив, що Мао Тсе-тунґ вважає, що СССР загрожує сьогодні не тільки Китаєві, але також Европі й іншим країнам у світі. „Темою розмов, — відмітив Гіт, — були політичні проблеми світу, а головно відносини між Совєтським Союзом, Европою, ЗСА і, очевидно, Китаєм". Вкінці розмови, як стверджує Е. Гіт, лідер КНР закликав европейців до об'єднання, бо тільки сильна і об'єднана Европа може протиставитись мілітарній потузі СССР. Політичні спостерігачі при тому звертають увагу, що від деякого часу Китай чимраз більше цікавиться Европою, намагаючись нав'язати з нею тісніші зв'язки, доказом чого є його дипломатичні і торговельні зносини з країнами Европейського Економічного Ринку і відвідини Франції віцепрем'єром Тенґ Гсіяго-пінґом весною ц.р. Пожвавлення дій китайських дипломатів на цьому відтинку особливо помітне після закінчення Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва і зустрічі в Гельсінках.

ПОДЯКА

Дня 26-го липня 1975 р., після довгої та важкої недуги, помер заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ

похоронений у середу, 30-го липня ц. р., на цвинтарі „Гейт оф Гевен".

Мимо цього, що в тому часі часопис „Свобода" не виходив, зібралася не лише ближча і дальша Родина, але й великий гурт Членів Пласту в одностроях, Приятелі та Знайомі, щоб усіми любленого Зеня попрощати. Моє, хоч як зболіле серце, повне вдячности для всіх, хто взяв участь у похоронних обрядах та супроводив бл. п. Зеня на Вічний Спочинок.

Сердечно дякую ВПреп. Отцеві Ігуменові Д-рові Володимирові Гавлічеві, ЧСВВ, пароховi церкви св. Юра, за глибокі слова проповіді у церкві над домовиною, як і теплу згадку про Покійного на радіопрограмі, а Всеч. о. Лаврентієві, ЧСВВ, за духовну опіку й уділення Найсвятіших Тайн у хаті. Щира подяка моєму шваґрові Отцеві Омелянові Шараневичеві за відправи Парастасів та похоронних обрядів.

Складаю найщирішу подяку всім промовцям, за добру згадку про пластову і громадську діяльність Покійного: голові ГПБулави — пл. сен. Р. Рогожі, голові ГПБСеніорів — пл. сен. Т. Самотулці, голові КПСтаршини — пл. сен. А. Мицьові, голові Кр.БСеніорів — пл. сен. М. Юзенів, Вп. д-рові В. Нестерчукові від Кред. Кооп. „Самопоміч", Вп. Я. Пастушенкові від Т-ва Українських Купців і Т-ва „За Патріярхат", Вп. ред. І. Дурбакові від Товаришів Тернопільської гімназії, Впані Е. Мілянич від 450 Пластового Відділу УНСоюзу, Вп. мгр М. Клепорові від „Провидіння" та Вп. Волосянському від Т-ва „Бойківщина". Невимовно я вдячна Приятелям, Знайомим і численним Клієнтам, що телеграмами, листовно чи особисто висловили співчуття і слова розради.

Зокрема спеціяльно дякую Вп. С. Секреті, співвласникові висилкової станиці „Роман Парцельс", за надзвичайно співчутливе вирозуміння та дружню допомогу в часі затяжної хвороби мого Мужа та під час похоронів.

Наша особлива глибока вдячність, дорогому і сердечному Приятелеві Д-рові Іванові Кизикові, що перебував біля Хворого до останніх хвилин життя.

Усіх Вас нехай Всевишний винагородить усім добром, а Незабутньому Покійному дасть Вічний Спокій у Небесному Царстві та Вічну Пам'ять на землі.

У Пам'ять Покійного пожертви зложили:

На „Патріярший Фонд" — Я. і М. Баранські дол. 20; М. Пастушенко дол. 30.

На фонд будови церкви св. Юра в Ню Йорку — С. Секрета дол. 50.

На Український Науковий Інститут Гарвардського Університету — І. і М. Русняки дол. 100.

На Пресовий Фонд пластових журналів: по дол. 50 — Т. і І. Ганушевські, І. і О. Кизики, Р. Хаджай; дол. 30 — Я. і М. Баранські; дол. 25 — В. і Ш. Баранські, Л. і Д. Баранські, Т. і М. Дурбаки, В. і Н. Онишкевичі, А. і Л. Лемішки, Я. і М. Томорут, Р. і О. Кикіш, Ю. і Р. Кекіш, Ю. і А. Лопатинські, Я. і С. Рубель, А. і В. Мицьо, М. Кузів, Ю. і М. Кузів, Р. і І. Павлічко, Р. і У. Рондяк; по дол. 20 — Т. і Л. Крупа, Ю. і Х. Навроцькі, Л. Баранська, В. і П. Книш, І. і О. Сохан, З. Онишкевич, М. і О. Юзенів, М. і О. Кузьмович, Л. Романків; по дол. 15 — П. і І. Ганкевич, Ю. і Х. Ферещевич; по дол. 10 — Б. і Я. Жеребецькі, Д. і С. Косович, М. і Г. Гошовські, А. Никифорук, І. і Н. Кмета, І. і З. Раковські, В. і І. Яворські, Л. Трембіцька, Я. і Л. Федуни, Я. і Д. Бойдуники, Р. і І. Боб'як, Ю. і І. Богачевські, Р. і Л. Книш, Н. і М. Базарки, А. і Е. Міляничі, В. і М. Савчаки, Г. Чехут, Г. Бакуменко, М. і Л. Пежанські, І. Лодинський, С. і О. Парубчак, Я. і І. Падох, І. Нанасси, В. і М. Свиитух, О. і С. Іванчуки, О. Стецура, А. Тимкевич, М. Белендюк, І. і О. Близнаки, М. Демчишин, С. і М. Конашевичі, Ніна Самокіш. — Разом дол. 1,070.00.

Усім Жертводавцям ще раз сердечна подяка.

У важкому горю і смутку:

ЕВГЕНІЯ КОРЧИНСЬКА — дружина

НІНА БІЛЬЧИНСЬКА — сестра

Замість квітів на свіжу могилу нашого Вчителя, Директора та Інспектора

бл. п. проф. Михайла Ждана

складаємо суму 25.00 долярів на Фонд В-ва Енциклопедії в Сарселі.

Т-во „РІДНА ШКОЛА" в Клівленді

З великим смутком повідомляємо, що в четвер, 25-го вересня 1975 року, після короткої, а тяжкої недуги, на 72-му році життя, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

АННА ДУРБАК МАТІЙЦІВ

довголітня учителька в Польщі та в Рідному Краю, член Союзу Українок від 1928 року та інших численних українських організацій.

ЗАУПОКІЙНІ ВІДПРАВИ відбудуться 27-го і 28-го вересня ц. р. вечором у похоронному заведенні Музики і Сина в Чікаґо.

ПОХОРОН Покійної в понеділок, 29-го вересня 1975 р. о год. 9-ій рано.

Тяжким горем прибиті:

муж — ПРОКІП

донька — ТАНЯ з мужем СТЕФАНОМ ВИННИЧЕНКОМ та внуки ТЕОДОР і ЛЯРИСА

донька — ЛЯРИСА з мужем ОЛЕГОМ ЕЛИЯШЕВСЬКИМ та внучка ХРИСТИНА

Братанки і Сестрінки в Америці і в Рідному Краю

Уважаю за свій обов'язок

відзначити з пошаною десятиріччя ІНСТИТУТУ ЛИПИНСЬКОГО у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, підкреслити гарний почин його корисної дослідницької, редакційної й видавничої діяльности та підтримати видавничий фонд творчої праці одноразовою пожертвою СТО долярів.

ЛЕВ ЗАЯЦЬ

Детройт, у вересні 1975 року

10-річчя радіопрограми у Віллімантику

На знімці (зліва): Іван Здирко — заступник голови УНДому, Іван Крушельницький — господар УНДому, Михайло Тимків — керівник Української Радіопрограми; сидить: його дружина Оля Тимків.

Одним із основних засобів модерної пропаганди є радіо, яке охоплює десятки тисяч слухачів в домах, автомобілях, чи на місцях праці і його відповідне використання може вплинути на публічну опінію, важливу в демократичній системі. Тому в багатьох місцевостях нашого поселення в Америці створено українські радіопрограми, які вимагають багато зусиль, щоб їх вдержати. До таких місцевостей належить Віллімантик в Коннектикат, де вже десять літ таку програму, щонеділі між 12 - 1 на станції ВЛІ проводить Михайло Тимків, якому з вдячности, з нагоди 10-річчя влаштовано прийняття, відзначаючи його корисну працю громаді. Ця програма також від п'яти літ подає оголошення УНСоюзу, що спричиняється до організування членів.

Прийняття влаштовано 19 липня в Українському Народному Домі у Віллімантику в пополудневих годинах. Програмою прийняття керував д-р Михайло Снігурович, голова Від. УККА в Ню Гейвені, який при відкриттю представив почесних гостей: о. А. Назаревича, пароха Віллімантику і його дружину, О. Середну і її мужа, представницю радіостанції ВЛІ, проф. І. Телюка, члена Крайового Комітету 200-Річчя Америки, панів І. Кульматицького та І. Здирка, представників УНД у Віллімантику, М. Снігурович, Михайла Тимкова і його дружину Олю. Пані О. Середна в імені радіостанції склала п. Тимкові за його десятилітній труд гратуляції і передала почесну грамоту. Панове І. Здирко та І. Кульматицький передали подарунок, підкреслюючи служіння радіопрограмою громаді. Про значення української радіопрограми говорив д-р М. Снігурович відзначуючи труд п. Тимкова, який на протязі 10 літ не опустив ані одної неділі, дбаючи, щоб українське слово і музика лунала в північно-східній частині стейту Коннектикат. Про значення радіопрограми англійською мовою говорила Леся Здирко, представниця СУМА у Віллімантику, яка рівнож провадить дівочий хор „Жайворонки".

На закінчення промовляв М. Тимків, дякуючи всім за несподіванку, влаштовану громадою Віллімантику. Молитвою і коротким словом прийняття закрив о. А. Назаревич.

І. Т.

Фестиваль Українського Мистецтва в Рочестері

Коли культурно-розвагова імпреза втішається популярністю і всестороннім схваленням, коли поодинокі її елементи промовляють якістю і атрактивністю, а сума позитивів переважає негативи, тоді приходиться говорити про успіх.

Таким же успіхом, в суспільно-громадському маштабі, слід вважати фестиваль українського мистецтва парохії української католицької церкви св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., що відбувся в днях 14-го до 17-го серпня 1975 року.

Всупереч невиразним прогнозам бюра погоди, немов у нагороду за усі старання і вияв спільної дії, небо поблагословило чотирма погідними, сонячними днями. І повінь, кількох десяток тисяч відвідувачів, залила простору площу парохіяльної посілости — щоб, не лиш на дозвіллі, в радості час провести, але в першу чергу налюбуватися кращими зразками українських духових надбань.

Чепурні столики, вкриті українською вишивкою, тканиною, писанками, кераміко́ю й різьбою, немов поодинокі частки українських земель — відмінні своєю творчістю злилися в одну грандіозну панораму багатства й краси. Українське вишиване мистецтво, різноманітне своєю композицією і технікою, представлене в усіх формах і видах практичного пристосування. Око глядача милується різнобарвністю народного строю, проте зацікавлення зосереджується на вишиваних блюзочках, дитячих суконочках, киптариках і торбинках, столових комплетах, рушниках і декоративних подушках — речах, що все більше й частіше знаходять приміщення у модерному житті.

Зацікавлення українськими писанками не зменшується, навіть у час вакаційних, літніх місяців. Тож при столику, де виставлені пишні, подивугідні писанки й де демонструється їх розписування завжди повно заінтересованих. Українська кераміка заступлена зразками комерційного і чисто-мистецького характеру, серед яких звертали на себе увагу вироби із сучасної України. Щоб представити верзитальність творчости української людини показано українські військові відзнаки, а для філателістів збірку дорогоцінних і рідкісних українських поштових і пропам'ятних значків.

Разом із сотнями відвідувачів просуваєшся попри виставові столики. Дивишся — не надивишся, радієш — не нарадуєшся. І мимоволі впадає в очі чудове погруддя Тараса Шевченка і його слова приходять на думку: „Нащо ж мені краса моя, коли нема долі"?

Із задуми збуджує золотоволосий хлопчина, що розштовхує прохожих, біжучи в напрямі розвагової площі. Ґлядиш йому у слід і кудись щезає мінорний настрій і переставляєш себе у їхній світ, там де сміх, безжурність, там де чистота вияву й почувань. Бачиш радістю розсміяне обличчя хлопчини, що в повітряному кораблі немов завис між небом і землею. З ніжністю спостерігаєш страхом сповнені оченята дівчатка, що горнеться до материної спіднички. Дзвінкі дитячі голоси зливаються з шумом людей і музики, що несеться з голосників і творять симфонію життя й радости. У цьому куточку безтурботно граються діти, у цьому куточку свято дітей.

А там далі кіоски із забавами і азартними грами приманюють тих, що в рискуванні знаходять насолоду. Щоб не піддатись емоційності гравців, яка так підсвідомо уділяється глядачам відходиш туди, де під шатрами розтаборилися ті, що при склянці пива творять „велику політику„. Між ними одні шукають прохолодження, другі гасять спрагу після доброго українського обіду. Згадавши їжу, прямуєш в сторону їдальні. Дивишся й очам не віриш, — там довжелезні, безнастанні черги людей. Ясно, що кращі зразки нашого мистецтва і танку приманюють глядача, однак для більшости пересічних, порядних „обивателів" любов, за старою приповідкою, приходить через шлунок.

Наші вареники, наші голубці, капуста, печиво здобувають собі місце в американській кулінарній штуці. Якже простенький, одначе як дуже ефективний середник пропаганди!

Важко собі уявити український фестиваль без ритму українського серця народного танку. В суботу і неділю, рядом виступів, молоді танцюристи полонили уяву і серця глядачів. Бравурністю і акробатикою захоплювали танцюристи „Черемош" з Рочестеру. Танцювальна група „Веселка" з Бурлінгтону, Канада — гуртовими сценами, чистотою українського танку і вдалими спробами вийти поза рамки козачка й коломийки, створюючи цілі танечні твори — завоювала симпатії вдячних глядачів.

До успіху сценічного спектаклю причинилась, у великій мірі, Таня Вовк — молода студентка з Міннеаполісу, віддана приклонниця бандури. Поясненнями інструменту, віртуозною грою і співом, а попри все й вродою, мов мавка, заманювала слухача у світ краси й світлої минувшини українського народу. І хотілось, хоча думками, побути у ньому, проте звуки розвагово-танцювальної музики не давали. Надхнені народним танком глядачі й самі „пускаються" у танець під звуки „Мельотону" і „Веселки", двох рочестерських оркестр, з яких остання свої услуги даром віддала для приємности відвідувачів фестивалю.

Заходило сонце, минала неділя 17-го серпня, — кінчався четвертий день фестивалю. Одне за одним виїжджали авта. З радісним почуванням покидали площу „щасливці" виграшок: авта, телевізії, радіо, мінкового хутра й інших дорогоцінних речей.

Змучені, проте вдоволені вертались додому організатори парохіяльного фестивалю. І їм навздогін хотілось би переслати слова подяки. Були між ними одиниці, які вклали львину частину праці в плянуванні і переведенні цієї імпрези, але ж й не абияка заслуга й тих сотень мирян, що в якійсь мірі причинилися до загального успіху. Тож усім тим „Полум'яним серцям" — щире українське спасибі.

Успіх фестивалю слід завдячувати спільній і скоординованій дії усіх парохіян, які починають розуміти, що давноприбулі і новоприбулі, там роджені і тут роджені — усі ми діти однієї української Церкви і одного українського народу.

Великий успіх фестивалю в цьому, що він не став бездушним ярмарком, фасадою, за якою б скривалась наша пристосованість до зледачілого, вигідного життя. У ньому домінантно промовляли велич і пишнота століть української духової спадщини.

І як добре, що у своїй проповіді, під час недільного Богослуження, відправленого в сослуженні сусідніх священиків, о. шамб. М. Бабак з нагоди св. Року пригадав, про любов ближнього і про суєту матеріяльних скарбів у порівнянні зі скарбами духа. Бож, це скарби духа вщіплюють в українців, зокрема молоді, яка ніколи не бачила України, почуття гордости й любови до свого народу, який хоч у неволі, але не вгнутий, завжди живий і вільний в царині духа.

Роман Куціль

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.